

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af atomvåbenfri zoner i Europa.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Gert Petersen (SF) m.fl.

(Fremsat 10/10 96. Første behandling 15/11 96. Betænkning 22/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Gert Petersen (SF):

Der siges og skrives meget om Danmarks nye internationale aktivisme og om vor høje udenrigspolitiske profil. Og den skal jo så ses i modsætning til tidligere, da vi holdt for lav profil og skutede os i ly af de store.

Men der er helt åbenbart grænser for den høje profilering. Det gælder for eksempel i spørgsmålet om atomvåben. Her gør Danmark, som vi altid har gjort – og tier – selv om betingelserne er helt anderledes, end de var i den kolde krigs dage.

Det får vi demonstreret, når der nu om lidt skal stemmes om dette forslag, selv om det i al beskedenhed kun går ud på, at Danmark skal arbejde for skabelse af atomvåbenfri zoner i Europa.

Så tager de betingede reflekser over, og profilen sænkes ned i gulvhøjde: Alt skal blive, som det var, og være, som det er, og selvstændige initiativer er ikke velsete!

Man skulle ellers mene, at der var brug for dem, for et af de store problemer i forbindelse med, hvad jeg tror kan blive en skæbnesvanger begivenhed, NATO-udvidelsen, er jo netop den risiko, der er for udstationering af kernevåben i nye lande, hvor de hidtil ikke har været, altså i de østeuropæiske lande.

For spørgsmålet er, om man vil holde den mulighed åben, at der udstationeres kernevåben i de central- og østeuropæiske lande, som bliver medlemmer af NATO – hvis det går sådan, og det gør det desværre nok.

Vil man holde den mulighed åben og dermed forgifte klimaet på en meget farlig måde? Eller vil man lukke definitivt for den mulighed og derved bane vej for et afspændt klima? Hvad vil

man arbejde for? Det er jo ikke Danmark, der kan bestemme det, men hvad vil Danmark arbejde for?

Danmark vil åbenbart arbejde for det første, når vi siger nej til at arbejde for atomvåbenfri zoner i Europa, og det betyder, at troen på kernevåbnenes velsignelser ikke er brudt, og så tager man gerne faren og risikoen for en ny kold krig med i købet.

Og jeg vil gøre opmærksom på, at af bemærkningerne til forslaget fremgår det tydeligt, at vi ikke indskrænker tanken om atomvåbenfri zoner i Centraleuropa til lande, der i dag er atomvåbenfri; vi peger også på muligheden for at inddrage dele af Rusland, idet vi udtrykkeligt nævner Kaliningradområdet og Murmanskområdet. Men ikke engang det vil flertallet åbenbart arbejde for.

Forslaget bliver forkastet; det hersker der ingen tvivl om, for det fremgår jo af betænkningen. Men jeg tror ikke, at debatten vil slutte med forkastelsen af dette forslag, for mens flertallet her åbenbart stadig lever i en slags drøm om atomvåbenfredens stabilitet, så har kyndige folk altså peget både på problemet og på udfordringen.

Jeg tænker her på erklæringen sidste år fra den såkaldte Canberra-kommission, der har arbejdet med det australske udenrigsministeriums godkendelse og støtte, og hvor man taler om behovet for »øjeblikkelige og beslutsomme tiltag for at befri verden for kernevåben og den trussel, de udgør«.

Og jeg tænker på en erklæring, der kom fra 59 afgåede topofficerer fra både Øst og Vest, men altså i meget høj grad fra Vest, og hvori de bl.a. fastslår, at kernevåben stadig »udgør en fare for verdens fred, sikkerhed og overlevelse og folkenes tryghed«, og at der nu må »skabes en verden fri for kernevåben«.

Og det er ikke hvem som helst, der kommer med den udtalelse og argumenterer for dét; det er folk, som må formodes at have forstand på sagerne – også selv om jeg ofte har været uenig med dem i deres praktiske politik, men der sker jo noget med fanden, når han bliver gammel og går i kloster og alt det dér: man bliver måske også klogere, og det er vel så det, som det er udtryk for hos underskriverne, som altså er Robert McNamara, den tidligere amerikanske forsvarsminister, general Butler, som i 1992–1994 var chef for USA's atomstyrker, general Goodpaster, også en højtstående amerikansk general, og generalerne Galvin og Rogers,